YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu toinen jaosto)

12 päivänä joulukuuta 1996 *

Asiassa T-87/92,

BVBA Kruidvat, Belgian oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Antwerpen (Belgia), edustajinaan asianajaja Onno Willem Brouwer, Amsterdam, kirjallisessa käsittelyssä asianajaja Yves van Gerven, Bryssel, ja suullisessa käsittelyssä asianajajat Bernt Hugenholtz, Amsterdam, sekä Frédéric Louis ja Peter Wytinck, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Marc Loesch, 8 rue Goethe,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Berend Jan Drijber, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

jota tukevat

Parfums Givenchy SA, Ranskan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Levallois-Perret (Ranska), edustajanaan asianajajat François Bizet, Pariisi, ja Aloyse May, Luxemburg, prosessiosoite Luxemburgissa jälkimmäisen toimisto, 31 Grand-rue,

Comité de liaison des syndicats européens de l'industrie de la parfumerie et des cosmétiques, Belgian oikeuden mukaan perustettu voittoa tavoittelematon kansainvälinen yhdistys, kotipaikka Bryssel, edustajinaan solicitor Stephen Kon ja asianajaja Francis Herbert, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Wylander et Err, 60 avenue Gaston Diderich,

ja

Fédération européenne des parfumeurs détaillants, Ranskan oikeuden mukaan perustettu valtakunnallisten etujärjestöjen ja liittojen keskusjärjestö, kotipaikka Pariisi, edustajanaan asianajaja Rolland Verniau, Lyon, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Nico Schaeffer, 12 avenue de la Porte-Neuve,

väliintulijoina,

jossa kantaja vaatii ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan soveltamisesta 24 päivänä heinäkuuta 1992 tehdyn komission päätöksen 92/428/ETY (IV/33.542 — Parfums Givenchyn valikoiva jakelujärjestelmä) (EYVL L 236, s. 11) kumoamista,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja H. Kirschner sekä tuomarit B. Vesterdorf, C. W. Bellamy, A. Kalogeropoulos ja A. Potocki,

kirjaaja: hallintovirkamies J. Palacio González,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä sekä 28.2. ja 29.2.1996 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Kanteen perustana olevat tosiseikat

1 Kantaja BVBA Kruidvat (jäljempänä Kruidvat) kuuluu belgialaisena tytäryhtiönä noin 300 liikettä käsittävään alankomaalaiseen yritysketjuun, jonka toiminta perustuu ns. *health & beauty* -konseptiin ja johon kuuluvat liikkeet käyttävät nimeä Kruidvat. Näillä liikkeillä on kosmetiikkaosastot, dieettiravinnon ja luonnontuotteiden osastot sekä hajuvesiosastot, joissa myydään erimerkkisiä kilpailevia ylellisyyshajuvesiä, rinnakkaisilta markkinoilta hankitut Givenchy-merkkiset hajuvedet mukaan lukien. Alankomaissa kuluttajat pitävät Kruidvatin ketjua "ehdottomasti parhaana" ylellisyyshajuvesien myyjänä (ks. kantajan vastauksen liitteet 18 ja 20).

2 Parfums Givenchy SA (jäljempänä Givenchy) on ylellisyyskosmetiikan valmistaja, ja se kuuluu Louis Vuitton Moët-Hennessy -nimiseen konserniin, johon kuuluvat Parfums Christian Dior ja Parfums Christian Lacroix toimivat samoilla markkinoilla kuin Givenchy. Näiden kolmen yhtiön kautta Louis Vuitton Moët-Hennessy -konsernin osuus yhteisön ylellisyyshajustemarkkinoista on yli 10 prosenttia.

3 Givenchy teki 19.3.1990 komissiolle ilmoituksen valikoivan jakelun sopimusverkostostaan, jonka kautta sen hajuvesiä sekä ihon- ja kauneudenhoitotuotteita myydään yhteisön jäsenvaltioissa, ja pyysi ensisijaisesti perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan täytäntöönpanosta 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun ensimmäisen neuvoston asetuksen N:o 17 (EYVL 1962, 13, s. 204, jäljempänä asetus N:o 17) 2 artiklan mukaista puuttumattomuustodistusta ja toissijaisesti perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan mukaista poikkeuslupaa.

4 Niin sanotusta ETY:ssä sijaitsevan hyväksytyn hajuvesien jälleenmyyjän sopimuksesta (jäljempänä vakiosopimus) ja siihen liitetyistä yleisistä myyntiehdoista, siinä muodossa kuin ne ilmoitettiin, käy ilmi, että Givenchyn jakeluverkosto on suljettu, ja sen jäsenille on asetettu kielto myydä Givenchy-merkkisiä tuotteita verkoston ulkopuolelle tai hankkia niitä sen ulkopuolelta. Givenchy puolestaan sitoutuu huolehtimaan siitä, että jakelu tapahtuu voimassa olevien lakien ja muiden säännösten mukaisesti, ja se sitoutuu ottamaan tuotteensa pois myyntipisteiltä, jotka eivät täytä vakiosopimuksen valintaperusteita.

5 Vakiosopimuksessa määrätyt hyväksytyn jälleenmyyjän valintaperusteet koskevat pääasiallisesti henkilöstön ammattipätevyyttä ja koulutusta, johon henkilöstön on osallistuttava, myyntipisteen sijaintia ja tiloja sekä jälleenmyyjän nimeä; lisäksi jälleenmyyjän on täytettävä eräitä muita edellytyksiä, jotka koskevat muun muassa tuotteiden varastointia, vuosittaisia vähimmäisostomääriä, riittävää kilpailevien tuotemerkkien tuotevalikoimaa myyntipisteessä siten, että Givenchyn tuotteiden tuotekuva tulee esille, sekä jälleenmyyjän ja Givenchyn välistä yhteistyötä mainonnan ja myynninedistämisen alalla.

6 Komissio julkaisi 8.10.1991 asetuksen N:o 17 19 artiklan 3 kohdan mukaisesti tiedonannon (EYVL C 262, s. 2), jossa se ilmoitti aikomuksestaan hyväksyä vakiosopimuksen ja jossa se kehotti niitä ulkopuolisia, joita asia koskee, esittämään mahdolliset huomautuksensa 30 päivän kuluessa.

7 Komissiolle toimitettiin tiedonannon julkaisemisen jälkeen joitakin huomautuksia, joita esittivät muun muassa Raad voor het Filiaal- en Grootwinkelbedrijf (myymäläketjujen ja tavaratalojen yhteinen toimielin, jäljempänä Raad FGB) 29.11.1991 komissiolle jättämässään asiakirjassa. Kyseisenä aikana yksi Kruidvatin emoyhtiöistä, Kruidvat BV, oli Raad FGB:n jäsen.

8 Vakiosopimus, siinä muodossa kuin sitä tarkoitettiin ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan soveltamisesta 24.7.1992 tehdyssä komission päätöksessä 92/428/ETY (IV/33.542 — Parfums Givenchyn valikoiva jakelujärjestelmä) (EYVL L 236, s. 11, jäljempänä riidanalainen päätös), tuli voimaan 1.1.1992 (ks. riidanalaisen päätöksen I.C kohdan toinen alakohta).

9 Copardis SA (jäljempänä Copardis), jolla on yksinoikeus edustaa Givenchya Belgiassa, haastoi 3.7.1992 Kruidvatin Rechtbank van koophandel te Dendermondessa 8.7.1992 pidettyyn välitoimimenettelyyn ja vaati mainitun tuomioistuimen puheenjohtajalta määräystä Kruidvatia vastaan Givenchy-merkkisten tuotteiden myynnin lopettamiseksi Belgian alueella pääasiallisesti sillä perusteella, että jälleenmyyjä, joka ei kuulu Givenchyn valikoivaan jakelujärjestelmään mutta joka kuitenkin myy sen tuotteita, syyllistyy sopimatonta menettelyä elinkeinotoiminnassa koskevassa Belgian lainsäädännössä tarkoitettuun vilpilliseen kilpailuun. Kruidvat vastusti välitoimien määräämistä kyseisessä välitoimimenettelyssä sillä perusteella, että Givenchyn valikoiva jakeluverkosto oli lainvastainen, koska se oli ristiriidassa perustamissopimuksen 85 artiklan 1 ja 2 kohdan kanssa.

10 Komissio teki riidanalaisen päätöksen 24.7.1992. Riidanalaisen päätöksen ensimmäisessä artiklassa määrätään seuraavaa:

"*Ensimmäinen artikla*

ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan mukaisesti julistetaan, että 85 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta Givenchyn tai tapauksen mukaan sen yksinedustajien ja Euroopan yhteisössä sijaitsevien erikoistuneiden vähittäismyyjien välillä noudatettavaan hyväksytyn jälleenmyyjän vakiosopimukseen eikä siihen liitettyihin yleisiin myyntiehtoihin.

Tämän päätöksen voimassaoloaika on 1.1.1992—31.5.1997."

11 Asiakirja-aineistosta ilmenee, että Rechtbank van koophandel te Dendermonden puheenjohtaja hylkäsi Copardisin vaatimuksen 24.2.1993 ja että Copardis valitti tästä tuomiosta Hof van Beroep te Gentiin 28.4.1993.

Asian käsittelyn vaiheet ja osapuolten vaatimukset

12 Kantaja pani asian vireille yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 16.10.1992 jättämällään kanteella.

13 Komissio teki 3.3.1993 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen jättämällään asiakirjalla prosessiväitteen. Kantaja esitti 14.4.1993 jättämässään asiakirjassa prosessiväitettä koskevat huomautuksensa ja vaati väitteen hylkäämistä.

14 Givenchy pyysi 11.3.1993, Comité de liaison des syndicats européens de l'industrie de la parfumerie et des cosmétiques (jäljempänä Colipa) 18.3.1993, Fédération européenne des parfumeurs détaillants (jäljempänä FEPD) 22.3.1993 ja Yves Saint Laurent Parfums SA (jäljempänä Yves Saint Laurent) 22.3.1993 saada osallistua oikeudenkäyntiin väliintulijana tukeakseen vastaajan vaatimuksia.

15 Kantaja vaati 7.4, 15.4 ja 19.4.1993 jättämillään asiakirjoilla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta hylkäämään FEPD:n, Colipan ja Yves Saint Laurentin väliintulohakemukset. Vastaaja esitti 2.4.1993 jättämässään asiakirjassa epäilyksensä siitä, oliko Yves Saint Laurentilla väliintulointressiä.

16 Prosessiväite päätettiin tutkia pääasian yhteydessä 8.11.1993 annetulla määräyksellä.

17 FEPD, Colipa ja Givenchy hyväksyttiin väliintulijoiksi tukemaan vastaajan vaatimuksia 8.12.1993 annetuilla määräyksillä (ks. asia T-87/92, Kruidvat v. komissio. määräykset 8.12.1993, Kok. 1993, s. II-1363, s. II-1369 ja s. II-1383). Yves Saint Laurentin väliintulohakemus hylättiin 8.12.1993 annetulla määräyksellä (ks. Kok. 1993, s. II-1375).

18 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn ja kehotti prosessinjohtotoimena vastaajaa, Givenchya ja FEPD:tä vastaamaan kirjallisesti tiettyihin kysymyksiin ja esittämään tiettyjä asiakirjoja ennen istuntoa. Nämä toimittivat vastauksensa 12.1.—24.1.1996.

19 Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 28.2. ja 29.2.1996 pidetyssä istunnossa.

20 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— ottaa kanteen tutkittavaksi,

— kumoaa riidanalaisen päätöksen,

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

21 Vastaaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— ensisijaisesti jättää kanteen tutkimatta,

— toissijaisesti hylkää kanteen,

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

22 Väliintulijana oikeudenkäyntiin osallistuva Givenchy vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— ensisijaisesti jättää kanteen tutkimatta,

— toissijaisesti hylkää kanteen perusteettomana,

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, Givenchyn väliintulosta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut mukaan lukien.

23 Väliintulijana oikeudenkäyntiin osallistuva Colipa vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— ensisijaisesti jättää kanteen tutkimatta,

— toissijaisesti hylkää kanteen perusteettomana,

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, Colipan väliintulosta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut mukaan lukien.

24 Väliintulijana oikeudenkäyntiin osallistuva FEPD vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen,

— velvoittaa kantajan korvaamaan kaikki tässä oikeusasteessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, FEPD:n väliintulosta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut mukaan lukien.

25 Vastauksessaan kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— määrää asian selvittämistoimista yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 65 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen mukaisesti, jos se pitää sitä tarpeellisena,

— velvoittaa komission ja kolme väliintulijaa korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tiivistelmä osapuolten väitteistä

26 Kantaja esittää kolme aineellista kanneperustetta. Ensimmäinen näistä perustuu siihen, ettei komissio ole tutkinut tosiseikkoja vakavasti, ja kantaja väittää, että komissio on tehnyt päätöksen ainoastaan paperien perusteella ilman tarvittavia tosiasiatietoja. Kantajan toinen peruste koskee perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan rikkomista ja päätöksen puutteellisia perusteita tämän määräyksen soveltamisen osalta, ja se jakautuu kahteen osaan. Ensimmäisessä osassa kantaja väittää, etteivät Givenchyn tuotteet ole ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne edellyttäisivät valikoivaa jakelujärjestelmää. Toisessa osassa se väittää, että joka tapauksessa vakiosopimuksessa mainitut valintaperusteet ovat subjektiivisia ja tarpeettoman ankaria. Lopuksi kolmas kanneperuste koskee perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan rikkomista, ja myös se jakautuu kahteen osaan, joista ensimmäisessä kantaja väittää, että komissio on ylittänyt toimivaltansa ja rikkonut tätä määräystä sisällyttäessään riidanalaisen päätöksen päätösosan ensimmäiseen artiklaan myös sellaiset valintaperusteet, jotka eivät komission mukaan kuulu 85 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan. Kolmannen perusteen toisessa osassa kantaja väittää, että komissio on rikkonut perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohtaa myöntäessään poikkeusluvan niiden riidanalaisen päätöksen II.A.6 kohdassa mainittujen velvoitteiden osalta, jotka koskevat vuosittaisia vähimmäisostomääriä, määrätyn suuruisen varaston pitämistä, riittävän kilpailevien tuotemerkkien tuotevalikoiman tarjoamista ja Givenchyn tuotteiden myynninedistämistä sekä jakeluverkostoon hyväksymistä koskevaa menettelyä.

27 Komissio vaatii, että kanne on jätettävä tutkimatta, ja toissijaisesti se kiistää asian aineellisia perusteita koskevat kantajan väitteet. Myös Givenchy ja Colipa vastustavat kanteen tutkittavaksi ottamista. Kaikki väliintulijat tukevat asian aineellisia perusteita koskevaa komission kantaa.

Tutkittavaksi ottaminen

Osapuolten väitteet ja niiden perustelut

28 Osapuolet esittävät väitteitä siitä, koskeeko riidanalainen päätös kantajaa suoraan ja erikseen ETY:n perustamissopimuksen 173 artiklan toisessa kohdassa (josta on tullut EY:n perustamissopimuksen [jäljempänä perustamissopimus] 173 artiklan neljäs kohta) tarkoitetulla tavalla.

29 Vastaajan mukaan riidanalainen päätös ei koske Kruidvatia suoraan, koska se ei ennen päätöksen tekemistä ollut Givenchyn hyväksytty vähittäismyyjä, eikä se halunnut päästä sellaiseksi. Kruidvatilla ei myöskään ollut minkäänlaista vaikeutta hankkia kyseisiä tuotteita, kuten sen vastauksen liitteenä 18 ja 20 olevat markkinatutkimukset osoittavat. Siten Kruidvatille ei ole aiheutunut vahinkoa riidanalaisen päätöksen vuoksi. Julkisasiamies VerLoren van Themaatin asiassa 75/84, Metro vastaan komissio, 22.10.1986 annettua tuomiota varten (Kok. 1986, s. 3021 ja 3055, jäljempänä asia Metro II) antama ratkaisuehdotus ei ole tässä asiassa merkityksellinen, koska Kruidvatin tilanteesta poiketen Metro halusi päästä SABA:n tuotteiden tukkuportaan hyväksytyksi jälleenmyyjäksi, eikä se ollut kiistänyt kyseisellä alalla voimassa olleen valikoivan jakelujärjestelmän laillisuutta.

30 Sen osalta, koskeeko riidanalainen päätös kantajaa "erikseen", vastaaja vetoaa asiassa 25/62, Plaumann vastaan komissio, 15.7.1963 annettuun yhteisöjen tuomioistuimen tuomioon (Kok. 1963, s. 197); yhdistetyissä asioissa 10/68 ja 18/68, Eridania vastaan komissio, 10.12.1969 annettuun yhteisöjen tuomioistuimen tuomioon

(Kok. 1969, s. 459); asiassa Metro II annettuun yhteisöjen tuomioistuimen tuomioon, sekä asiassa T-465/93, Murgia Messapica vastaan komissio, 19.5.1994 annettuun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomioon (Kok. 1994, s. II-361, 25 kohta) ja asiassa T-2/93, Air France vastaan komissio, 19.5.1994 annettuun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomioon (Kok. 1994, s. II-323, 42 kohta) ja väittää, että päätös ei vaikuta kantajan asemaan millään muulla tavalla kuin minkä tahansa sellaisen vähittäismyyjän asemaan (suurmyymälä, sivuliike, erillinen yritys tai muu), joka haluaa myydä Givenchyn tuotteita (ks. myös asia 206/87, Lefebvre v. komissio, tuomio 14.2.1989, Kok. 1989, s. 275; asia 205/87, Nuova Ceam v. komissio, määräys 11.11.1987, Kok. 1987, s. 4427 ja asia 191/88, Co-Frutta v. komissio, määräys 15.3.1989, Kok. 1989, s. 793). Lisäksi vastaaja väittää, ettei riidanalainen päätös vaikuta olennaisesti Kruidvatin "markkina-asemaan" yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 169/84, Cofaz ym. vastaan komissio, 28.1.1986 antamassa tuomiossa (Kok. 1986, s. 391) ja asiassa C-198/91, Cook vastaan komissio, 19.5.1993 antamassa tuomiossa (Kok. 1993, s. I-2487, 23 kohta) tarkoitetulla tavalla. Vastaajan mukaan käsiteltävänä oleva tapaus poikkeaa siis tässä mielessä olennaisesti yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-358/89, Extramet Industrie vastaan neuvosto, 16.5.1991 antaman tuomiosta (Kok. 1991, s. I-2501) perustana olleista tosiseikoista.

31 Vastaajan mielestä Kruidvatin asemaa ei myöskään voida verrata kantajien asemaan asioissa, joissa annettiin seuraavat tuomiot: C-135/92, Fiskano vastaan komissio, tuomio 29.6.1994 (Kok. 1994, s. I-2885); asia T-3/93, Air France vastaan komissio, tuomio 24.3.1994 (Kok. 1994, s. II-121); edellä mainittu asia Air France vastaan komissio, tuomio 19.5.1994 ja Murgia Messapica vastaan komissio, tuomio 19.5.1994. Sen sijaan, asiassa T-83/92, Zunis Holdings ym. vastaan komissio, 28.10.1993 annetun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion (Kok. 1993, s. II-1169, 34 kohta) ja asiassa C-6/92, Federmineraria ym. vastaan komissio, 7.12.1993 annetun yhteisöjen tuomioistuimen tuomion (Kok. 1993, s. I-6357, 14 ja 15 kohta) mukaan voidaan päätellä, että Kruidvatin kanne on jätettävä tutkimatta.

32 Komissio on suullisessa käsittelyssä nimenomaan todennut, että riidanalaisella päätöksellä ei aseteta Kruidvatin kilpailijoita parempaan asemaan, koska Kruidvat voi yhä vapaasti hankkia Givenchyn tuotteita rinnakkaisilta markkinoilta (ks. asia C-226/94, Grand garage albigeois ym., tuomio 15.2.1996 (Kok. 1996, s. I-651).

33 Lisäksi vastaaja toteaa, ettei Kruidvat ole osallistunut hallinnolliseen menettelyyn. Kruidvatia ei ole millään tavalla mainittu 29.11.1991 päivätyssä Raad FGB:n kirjeessä (ks. edellä 7 kohta). Mikään ei viittaa siihen, että kirje olisi lähetetty Kruidvatin puolesta, eikä kantaja ole osoittanut, että Kruidvat tai sen emoyhtiö olisi jol-

lain tavalla vaikuttanut Raad FGB:n päätökseen esittää huomautuksensa. Sitä paitsi kantaja tai sen osakkeenomistajat eivät ole Raad FGB:n jäseniä, vaan jäsenenä on kantajan alankomaalainen emoyhtiö. Kruidvat vetoaa turhaan asiassa Metro II annettuun tuomioon, sillä siinä Metro oli tehnyt komissiolle valituksen ja esittänyt kirjalliset huomautuksensa hallinnollisessa menettelyssä. Näin oli myös asiassa 26/76, Metro vastaan komissio, 25.10.1977 annetussa tuomiossa (Kok. 1977, s. 1875, jäljempänä asia Metro I) ja asiassa 210/81, Demo-Studio Schmidt vastaan komissio, 11.10.1983 annetussa tuomiossa (Kok. 1983, s. 3045).

34 Vastaajan mukaan Kruidvatin väitteiden hyväksyminen avaisi käytännössä mahdollisuuden ennalta arvaamattomilta tahoilta tulevien kanteiden rajoittamattomaan lisääntymiseen. Asetuksen N:o 17 19 artiklan 3 kohdan mukaisen tiedonannon julkaisemisen päämääränä on nimenomaan taata se, että komissio saa haltuunsa kaikki asiaa koskevat tosiseikat ja oikeudelliset seikat ennen päätöksentekoa, jotta se pystyisi tekemään ratkaisunsa täysin tietoisena kaikista asiaan liittyvistä seikoista. Vastaajan mielestä ei prosessiekonomisista syistä voida sallia sitä, että yritykset, jotka eivät ole ilmoittaneet kantaansa hallinnollisessa menettelyssä, voisivat esittää kantansa ensimmäistä kertaa vasta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

35 Sitä paitsi Raad FGB:n kirje on vastaajan mielestä sisällöltään selvästi monivivahteisempi kuin Kruidvatin puoltama kanta. Kanteessa esitetyt väitteet eivät sovi yhteen Raad FGB:n hallinnollisessa menettelyssä esittämien vastalauseiden kanssa, koska Kruidvatin väitteiden olennainen sisältö on, ettei hajuvesien jakeluun tarvita valikoivaa jakelujärjestelmää. Raad FGB ei ole läheskään yhtä ehdoton.

36 Se, että Kruidvat on asianosaisena kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa siviiliprosessissa (ks. edellä 9 kohta), ei vastaajan mukaan vaikuta asiaan. Tämän kysymyksen kannalta myöskään julkisasiamies VerLoren van Themaatin edellä mainitussa asiassa Metro II antamalla ratkaisuehdotuksella ei tässä ole vastaajan mielestä ratkaisevaa merkitystä ottaen huomioon, että yhteisöjen tuomioistuin ei

antanut sille erityistä painoarvoa ja että asian taustalla olevat tosiseikat olivat erilaiset. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa Copardisin vireille panema kansallinen välitoimimenettely liittyy vilpillistä kilpailua koskevaan oikeusriitaan, eikä riidanalaisen päätöksen pätevyyden ja mainitun oikeusriidan ratkaisun välillä ole suoraa yhteyttä. Lisäksi Kruidvatin väitteen hyväksyminen antaisi mahdollisuuden keinotteluun, koska jos Copardis olisi viivyttänyt asian vireillepanoa kansallisessa tuomioistuimessa niin kauan, että perustamissopimuksen 173 artiklassa määrätty kahden kuukauden kanneaika olisi kulunut umpeen, Kruidvat ei olisi voinut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vedota kansallisen oikeusriidan vireilläoloon.

37 Vastaajan mukaan vireillä oleva kansallinen oikeudenkäynti Copardisin ja Kruidvatin välillä ei kuitenkaan missään tapauksessa vaikuta Givenchyn jakelujärjestelmän pätevyyteen, koska riidanalainen päätös sitoo kansallista tuomioistuinta, jonka olisi saatettava asia yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi epäselvyyden ilmetessä (asia 314/85, Foto-Frost, tuomio 22.10.1987, Kok. 1987, s. 4199). Myöskään 17.7.1992 päivätty Bellucon (hygieniatuotteiden valmistajien ja jälleenmyyjien belgialais-luxemburgilaisen yhdistyksen toimielin) kirje, johon Kruidvat on myöhemmin vedonnut (ks. jäljempänä 57 kohta), ei millään tavalla vaikuta käsiteltävänä olevaan asiaan.

38 Lisäksi vastaaja muistuttaa, että edellä mainitussa asiassa Lefebvre antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin totesi, ettei komission päätöksen voitu katsoa koskevan kantajaa erikseen ainoastaan sen vuoksi, että kantaja oli saattanut asian ranskalaisten tuomioistuinten ja komission käsiteltäväksi. Kruidvatin kantaa on vastaajan mielestä vastustettava, koska sen hyväksyminen tarkoittaisi sitä, että komission toimien laillisuusvalvonta riippuisi seikasta, joka ei millään tavalla kuulu komission vaikutuspiiriin.

39 Samoin vastaaja vetoaa siihen, että yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-188/92, TWD Deggendorf, 9.3.1994 antamasta tuomiosta (Kok. 1994, s. I-833) seuraa, että niillä, joita päätös koskee suoraan ja erikseen, on käytettävissään ainoastaan perustamissopimuksen 173 artiklan mukainen kumoamiskanne päätöksen laillisuuden kiistämiseksi. Kantajan kannan hyväksyminen tarkoittaisi vastaajan mukaan sitä, että kolmannet osapuolet, jotka ovat samassa asemassa kuin Kruidvat, joutuisivat systemaattisesti nostamaan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa joka kerta, kun on olemassa mahdollisuus, että ne joutuvat osallisiksi oikeudenkäyntiin sen kanssa, jolle kyseinen päätös on osoitettu.

40 Lopuksi vastaaja vetoaa siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on asiassa T-138/89, NBV ja NVB vastaan komissio, 17.9.1992 antamassaan tuomiossa (Kok. 1992, s. II-2181, 33 kohta) todennut, että mahdollisuus saattaa asia kansallisen tuomioistuimen käsiteltäväksi ja käyttää perustamissopimuksen 177 artiklan mukaista menettelyä voi olla varteen otettava vaihtoehto suoralle kumoamiskanteelle.

41 Näihin vastaajan esittämiin väitteisiin Givenchy lisää, ettei Raad FGB voi pätevästi edustaa Kruidvatia hallinnollisessa menettelyssä. Se väittää ensinnäkin, että Raad FGB on Alankomaiden lainsäädännön alainen yhteisö, kun taas Kruidvat on belgialainen yhtiö, ja toiseksi Givenchy väittää, että Raad FGB:n huomautuksissa ei millään tavalla mainita Kruidvatia, ja kolmanneksi, että näissä huomautuksissa esitetyt kannanotot eivät vastaa Kruidvatin nostamassa kanteessa esitettyjä kannanottoja.

42 Lisäksi Givenchy toteaa, että kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevalla oikeusriidalla ei voida korvata Kruidvatin osallistumista hallinnolliseen menettelyyn. Kansallisessa tuomioistuimessa on nimittäin kyse pelkästä välitoimimenettelystä, jossa Rechtbank van koophandel te Dendermonden puheenjohtaja ei tutkinut Givenchyn hajuvesiä koskevan valikoivan jakelujärjestelmän laillisuutta muuten kuin toteamalla, ettei Givenchyn hajuvesien jakelu Kruidvatin kautta näyttänyt vaikuttavan Givenchyn tuotemerkin arvostukseen. Ei myöskään ole näytetty toteen, että Givenchy olisi hyväksynyt 17.7.1992 päivätyn Bellucon kirjeen.

43 Lopuksi Givenchy toteaa, että Kruidvatin yhtiöjärjestyksen mukaan sen pääasiallinen toiminta koostuu sellaisten elintarvikkeiden myynnistä, joilla ei ole mitään yhteyttä ylellisyyshajuvesiin, joten Kruidvatille ei aiheudu riidanalaisesta päätöksestä erityisiä seurauksia.

44 Colipan mukaan riidanalainen päätös ei koske Kruidvatia erikseen ensinnäkään, koska päätöstä ei ole tehty Kruidvatin valituksen johdosta, ja toiseksi koska Kruidvat ei ole osallistunut hallinnolliseen menettelyyn, ja kolmanneksi koska Kruidvat ei ole esittänyt jakeluverkostoon hyväksymistä koskevaa pyyntöä, joka olisi hylätty. Riidanalainen päätös koskee kantajaa ainoastaan sen vuoksi, että se harjoit-

taa liiketoimintaa, jota kuka tahansa taloudellinen toimija voi harjoittaa milloin tahansa (ks. asia T-585/93, Greenpeace v. komissio, määräys 9.8.1995, Kok. 1995, s. II-2205).

45 Colipa toteaa, että belgialaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun oikeusriidan kohteena ei ole jakeluverkostoon hyväksymistä koskevan pyynnön hylkääminen, kuten asioissa Metro I ja Demo-Studio Schmidt, vaan toisten kaupallista hyväksikäyttöä koskeva ongelma. Kantaja ei voi Colipan mielestä väittää, että päätös koskee sitä suoraan ja erikseen sillä verukkeella, että kansallisessa tuomioistuimessa on vireillä oikeusriita, joka koskee yksinomaan kantajan harjoittamaa kaupallista hyväksikäyttöä (ns. *free rider* -menettely).

46 Osoittaakseen, että riidanalainen päätös koskee sitä "suoraan", kantaja vetoaa erityisesti julkisasiamies VerLoren van Themaatin edellä mainitussa asiassa Metro II antamaan ratkaisuehdotukseen ja komission tässä samassa asiassa esittämiin väitteisiin. Riidanalaisella päätöksellä Kruidvatia estetään suoraan käyttämästä sille perustamissopimuksen 85 artiklan 1 ja 2 kohdassa määrätyn kiellon perusteella kuuluvia oikeuksia. Lisäksi ilman poikkeuslupapäätöstä yksinedustajat ja vähittäismyyjät voisivat kantajan mukaan vapaasti toimittaa tuotteita Kruidvatille, ja jollei määrällisiä velvoitteita (kuten täyttä kilpailevien tuotteiden valikoimaa, tietyn suuruisen varaston pitoa ja määrättyä vuosittaista vähimmäisliikevaihtoa koskevat velvollisuudet) olisi, Kruidvat voisi pyytää hyväksymistään valikoivaan jakeluverkostoon luopumatta omasta markkinointimenetelmästään. Givenchyn tuotteiden hankkimiseen ns. harmailta markkinoilta, joilta Kruidvat pystyy laillisesti ostamaan kyseiset tuotteet, liittyy kantajan mukaan selviä haittatekijöitä verrattuna niiden hankkimiseen hajuvesien valmistajilta tai niiden jälleenmyyjiltä.

47 Kantaja esittää kolme pääasiallista väitettä sen osoittamiseksi, että riidanalainen päätös koskee sitä "erikseen", ja vetoaa erityisesti edellä mainituissa asioissa Metro I, Metro II, Demo-Studio Schmidt ja Extramet Industrie vastaan neuvosto annettuihin tuomioihin sekä asiassa 43/85, Ancides vastaan komissio, 9.7.1987 annettuun yhteisöjen tuomioistuimen tuomioon (Kok. 1987, s. 3131).

48 Ensimmäisessä väitteessään kantaja toteaa, että todellisuudessa se osallistui hallinnolliseen menettelyyn Raad FGB:n kautta, joka esitti 29.11.1991 päivätyssä kirjeessään komissiolle huomautuksensa asetuksen N:o 17 19 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Kantaja väittää muun muassa, että tämä Raad FGB:n kirje lähetettiin Kruidvatin pyynnöstä ja sen puolesta. Raad FGB:n sääntöjen 3 artiklan mukaan sen päämääränä on alankomaalaisten myymäläketjujen ja tavaratalojen taloudellisten ja sosiaalisten etujen puolustaminen. Ainakin yksi Kruidvatin emoyhtiöistä, eli Kruidvat BV, on Raad FGB:n jäsen. Kantaja toteaa, että kun Raad FGB lähettää komissiolle kirjeen huomautuksistaan, se tekee tämän siten Kruidvat BV:n ja näin ollen Kruidvatin puolesta.

49 Mainitussa kanteen liitteenä 8 olevassa kirjeessä Raad FGB on useilla tavoilla arvostellut komission 8.10.1991 päivätyssä tiedonannossa esittämää kantaa. Kantaja väittää, että komissio on implisiittisesti vastannut tähän arvosteluun riidanalaisessa päätöksessään. Lisäksi komission 20.12.1991 päivätystä kirjeestä käy ilmi, että komissio on ottanut huomioon Raad FGB:n huomautukset. Näin ollen Kruidvat on mielestään tosiasiassa osallistunut hallinnolliseen menettelyyn.

50 Komission väitteestä, jonka mukaan kanteen tutkittavaksi ottaminen johtaisi siihen, että hallinnolliseen menettelyyn osallistuneiden toimialakohtaisten etujärjestöjen jäsenet saisivat mahdollisuuden nostaa rajoittamattoman määrän kanteita, kantaja toteaa, että kyseessä on seuraus, joka on pakko hyväksyä. Kantajan mielestä on joka tapauksessa syytä ottaa huomioon tämän "vaaran" suhteellisuus, koska useimmissa tapauksissa asetuksen N:o 17 19 artiklan 3 kohdan mukaisen tiedonannon johdosta ei esitetä suurta määrää huomautuksia. Lisäksi kantaja toteaa, että jos Raad FGB:n kaltaiseen, elinkeinoalan etuja puolustavaan järjestöön turvautuminen johtaisi siihen, ettei siihen kuuluva yritys enää itse voisi nostaa kumoamiskannetta, yrityksen pitäisi aina itse ilmoittaa kantansa komissiolle. Tällainen lopputulos olisi kantajan mielestä järjetön ja liian muodollinen.

51 Lisäksi kantajan mielestä on myös virheellistä todeta, ettei Raad FGB:n kirje vastaa Kruidvatin kantaa. Raad FGB on kirjeessään ilmoittanut vastustavansa komission kantaa, jonka mukaan hajuvesialalla valikoiva jakelujärjestelmä olisi välttämättö-

myys, mutta Raad FGB olisi ollut valmis taipumaan tällaisen järjestelmän säilyttämiseen sillä edellytyksellä, että valintaperusteet ovat selvät ja objektiiviset, eivätkä ne ole syrjiviä. Raad FGB ei pitänyt Givenchyn valintaperusteita tällaisina, ja se ilmoitti nimenomaisesti vastustavansa hankinta- ja vähimmäisostovelvoitteita, koulutusvelvoitteita sekä täysin subjektiivisia myyntipisteen sijaintia ja tiloja koskevia valintaperusteita; Kruidvat on riitauttanut nämä samat velvoitteet kanteessaan.

52 Vastauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin, jotka koskivat muun muassa sitä, että kantaja on yhtiöjärjestyksensä mukaan perustettu Belgiassa vasta 23.3.1992, kantaja on todennut olevansa kyseisenä ajankohtana Profimarkt BV:n ja Kruidvat BV:n määräysvaltaan kuuluneen alankomaalaisen Evora-nimisen konsernin 100-prosenttisesti omistama tytäryhtiö. Kantajan mukaan Evora-konserni perusti erillisen oikeushenkilön, eli kantajan, ainoastaan verotuksellisista ja hallinnollisista syistä, jotta sillä olisi tytäryhtiö myös Belgiassa. Koska kantaja ja sen emoyhtiöt muodostavat yhden taloudellisen kokonaisuuden (ks. asia 170/83, Hydrotherm, tuomio 12.7.1984, Kok. 1984, s. 2999, 11 kohta; asia T-11/89, Shell v. komissio, tuomio 10.3.1992, Kok. 1992, s. II-757, 311 kohta; sekä asia T-102/92, Viho v. komissio, tuomio 12.1.1995, Kok. 1995, s. II-17, 50 kohta), yhden sen emoyhtiön, eli Kruidvat NV:n, osallistuminen hallinnolliseen menettelyyn Raad FGB:n kautta tarkoittaa koko Evora-konsernin osallistumista, kantaja mukaan lukien. Näin ollen sillä ei ole merkitystä, voiko Raad FGB edustaa belgialaisia yrityksiä. Kantajan mielestä ei ainakaan missään tapauksessa voida kiistää sitä, että alankomaalaisen Evora-konsernin "taloudellisiin etuihin", joita Raad FGB:n sääntöjen 3 artiklassa tarkoitetaan, kuuluvat myös konsernin belgialaisen tytäryhtiön edut.

53 Toisessa väitteessään kantaja toteaa, että päätöksen tekemisajankohtana Copardisin ja kantajan välillä oli jo konkreettisesti vireillä Givenchyn jakelujärjestelmän pätevyyttä koskeva oikeudenkäynti belgialaisessa tuomioistuimessa (ks. edellä 9 kohta). Kantaja katsoo, että koska se ei voi riidanalaisen päätöksen vuoksi käyttää oikeuttaan vedota perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan rikkomiseen puolustautuakseen kyseisessä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa oikeudenkäynnissä, riidanalaisen päätöksen on katsottava koskevan kantajaa erikseen. Tältä osin

kantaja viittaa asiassa Metro I annetun tuomion 13 kohtaan, asiassa Metro II annetun tuomion 23 kohtaan sekä julkisasiamies VerLoren van Themaatin viimeksi mainitussa asiassa antamaan ratkaisuehdotukseen (Kok. 1986, s. 3056); komissio oli näissä asioissa kantajan mukaan nimenomaan omaksunut tämän kannan.

54 Kantaja väittää, ettei tämä näkemys ole ristiriidassa edellä mainitussa asiassa Lefebvre vastaan komissio annetun tuomion kanssa, johon vastaaja on vedonnut. Tässä asiassa yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että kanne oli jätettävä tutkimatta, koska kantaja ei ollut näyttänyt toteen, että kansallinen oikeudenkäynti oli vireillä kyseessä olleen päätöksen tekemisajankohtana. Nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa riidanalaisella päätöksellä on taannehtiva vaikutus 1.1.1992 alkaen, eli se oli tullut voimaan jo ennen 3.7.1992, jolloin Copardis haastoi Kruidvatin oikeuteen.

55 Lisäksi kantaja toteaa, että toisin kuin komissio väittää, riidanalaisen päätöksen oikeudellisen pätevyyden ja kansallisen oikeudenkäynnin ratkaisun välillä on suora yhteys. Kansallisessa oikeudenkäynnissä Copardis on pääasiallisesti väittänyt, että pelkästään se, että Kruidvat myy Givenchy-merkkisiä tuotteita kuulumatta riidanalaisella päätöksellä hyväksyttyyn valikoivaan jakelujärjestelmään, on vilpillistä kilpailua koskevan Belgian lainsäädännön vastaista. Joka tapauksessa kantaja väittää, että jos riidanalainen päätös kumotaan, Givenchyn jakeluverkostoa olisi pidettävä 85 artiklan 1 kohdan vastaisena, ja näin olleen Copardis ei voisi millään oikeudellisella keinolla estää Kruidvatia myymästä Givenchyn tuotteita.

Näin olisi kantajan mukaan myös siinä tapauksessa, että Copardisin kanteen perusteena olisi yllyttäminen sopimusvelvoitteiden rikkomiseen tai se, että Givenchyn tuotteissa on merkintä "Jälleenmyynti ainoastaan hyväksytyn jälleenmyyjän kautta".

56 Vastauksena vastaajan väitteeseen, jonka mukaan kansallisella oikeudenkäynnillä on merkitystä ainoastaan, jos se koskee jälleenmyyjäksi pyrkivän hyväksynnän epäämistä, kantaja toteaa, että komissio edellyttää liian suoraa yhteyttä riidanalaisen päätöksen pätevyyden ja kansallisen oikeudenkäynnin ratkaisun välillä (asia C-376/92, Cartier, tuomio 13.1.1994, Kok. 1994, s. I-15, 24 kohta).

57 Kantaja vetoaa myös 17.7.1992 päivättyyn, Bellucon sille lähettämään kirjeeseen, joka on esitetty vastaukseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin; Belluco edustaa kaikkia Belgian ja Luxemburgin alueita varten nimi-

tettyjä hyväksyttyjä jälleenmyyjiä, jotka myyvät ylellisyyskosmetiikkaa, Givenchyn tuotteet mukaan lukien. Kantajan mukaan Belluco oli tässä kirjeessään todennut Kruidvatin kanssa 8.7.1992 pitämänsä kokouksen jälkeen, ettei kantajaa voitu hyväksyä ylellisyyskosmetiikan jälleenmyyjäksi muun muassa sen vuoksi, että Kruidvatin nimeä ei yleensä yhdistetä ylellisyyskosmetiikan tuotekuvaan; samoin Belluco oli todennut, että jälleenmyyjä rikkoo lakia, jos se myy merkkituotteita jakeluverkostoon kuulumatta. Lisäksi kantaja väittää, että Belluco olisi kehottanut sitä lopettamaan kahden viikon kuluessa kyseisten tuotteiden myynnin koko Belgian alueella, tai muussa tapauksessa Belluco turvautuisi käytössään oleviin oikeudellisiin keinoihin.

58 Lopuksi edellä mainitussa asiassa TWD Deggendorf annetun tuomion osalta, johon komissio on vedonnut, kantaja väittää, että komission päätös koskee perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitetulla tavalla erikseen ainoastaan sellaisia Kruidvatin kaltaisia kolmansia osapuolia, jotka jo ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä ovat olleet osallisina oikeudenkäynnissä, joka koskee sellaisen sopimuksen pätevyyttä, jolle komissio on myöhemmin myöntänyt poikkeusluvan.

59 Kolmannessa väitteessään kantaja toteaa, että sen kanne on otettava tutkittavaksi, jotta sen täysi ja tehokas oikeussuoja perustamissopimuksen 85 artiklaan perustuvien oikeuksien toteuttamiseksi turvataan. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa kansallisessa tuomioistuimessa vireillä oleva oikeudenkäynti yhdessä perustamissopimuksen 177 artiklan mukaisen ennakkoratkaisumenettelyn kanssa eivät selvästikään takaa riittävää oikeussuojaa verrattuna perustamissopimuksen 173 artiklan mukaiseen suoraan kumoamiskanteeseen (ks. em. asia Extramet Industrie v. neuvosto, julkisasiamies Jacobsin ratkaisuehdotus, s. I-2523).

60 Kansallisella tuomioistuimella ei nimittäin ole toimivaltaa kumota riidanalaista päätöstä, ja päätöksen pätevyyttä koskeva ennakkoratkaisupyyntö ei kantajan mukaan anna yhteisöjen tuomioistuimelle mahdollisuutta käsitellä asiaa yhtä perusteellisesti kuin suoran kanteen yhteydessä. Nyt esillä olevan kaltaiseen asiaan liittyy kantajan mielestä vaikeita sekä oikeudellisia että tosiasiakysymyksiä, jotka edellyttävät täyttä kirjallista käsittelyä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

61 Perustamissopimuksen 173 artiklan mukaan luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi nostaa kanteen toiselle henkilölle osoitetusta päätöksestä ainoastaan, jos päätös koskee ensin mainittua henkilöä suoraan ja erikseen. Koska riidanalainen päätös on osoitettu Givenchylle, on tutkittava, koskeeko se Kruidvatia erikseen.

62 Päätös voi vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan koskea erikseen muita kuin niitä, joille se on osoitettu, ainoastaan jos se vaikuttaa näiden asemaan tiettyjen niille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella nämä erottuvat kaikista muista henkilöistä ja jonka perusteella ne voidaan siten yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu (ks. em. asia Plaumann v. komissio, s. 223, sekä yhdistetyt asiat T-447/93, T-448/93 ja T-449/93, AITEC ym. v. komissio, tuomio 6.7.1995, Kok. 1995, s. II-1971, 34 kohta).

63 Ensinnäkin on todettava, ettei kantaja eivätkä sen emoyhtiöt Profitmarkt BV ja Kruidvat BV eikä Evora-konserni ole tehneet valitusta komissiolle asetuksen N:o 17 3 artiklan nojalla, eivätkä ne ole itse osallistuneet tämän asetuksen 19 artiklan 3 kohdassa säädettyyn hallinnolliseen menettelyyn eivätkä pyytäneet Givenchya hyväksymään niitä sen valikoivaan jakeluverkostoon. Tämä asia poikkeaa siten asioista Metro I, Metro II ja Demo-Studio Schmidt, joihin kantaja on vedonnut.

64 Raad FGB:n osallistumisesta asetuksen N:o 17 19 artiklan 3 kohdassa säädettyyn menettelyyn 29.11.1991 päivätyllä kirjeellään, on todettava, ettei asiakirja-aineistossa ole mitään näyttöä siitä, että tämä kirje on lähetetty Kruidvat NV:n pyynnöstä tai että viimeksi mainittu olisi osallistunut sen valmisteluun, hyväksynyt kirjeen sisällön tai edes vaikuttanut siihen, vaikka on selvää, että kyseisenä aikana yksi kantajan emoyhtiöistä, Kruidvat NV, oli Raad FGB:n jäsen.

65 Lisäksi Raad FGB:n 29.11.1991 päivätyssä kirjeessään esittämän kannan ja kantajan tässä kanteessa puoltaman kannan välillä on merkittävä ero, koska kantaja kiistää muun muassa valikoivan jakelun perusperiaatteen ylellisyyskosmetiikan alalla, kun taas Raad FGB toteaa kirjeessään olevansa valmis hyväksymään tämän periaatteen sillä edellytyksellä, että valintaperusteet ovat objektiiviset, eivätkä ne ole syrjiviä; Raad FGB on todennut seuraavaa: "— — Raad FGB ei kuitenkaan periaatteessa vastusta valikoivaa jakelua, edellyttäen kuitenkin, että valintaperusteet ovat selkeät ja objektiiviset ja että ne eivät perustu yksipuolisesti valmistajan tahtoon eivätkä ole syrjiviä — —".

66 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, ettei sen seikan, että Raad FGB osallistui hallinnolliseen menettelyyn 29.11.1991 päivätyllä kirjeellään, ja Kruidvat NV:n yksittäisen tilanteen välillä ole riittävää yhteyttä, jonka perusteella viimeksi mainittu erottuisi muista perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitetulla tavalla, kun kyseessä on perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan nojalla tehty yksittäistä poikkeuslupaa koskeva päätös. Jollei Kruidvat NV riittävästi erotu muista mainitun 29.11.1991 päivätyn Raad FGB:n kirjeen perusteella, sama koskee sitäkin suuremmalla syyllä kantajaa.

67 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei kuitenkaan voi todeta, ettei riidanalainen päätös koske kantajaa erikseen pelkästään sillä perusteella, että kantaja ei ole osallistunut hallinnolliseen menettelyyn (ks. asia T-96/92, CE de la Société générale des grandes sources ym. v. komissio, tuomio 27.4.1995, Kok. 1995, s. II-1213, 35 ja 36 kohta ja T-12/93, CE de Vittel ym. v. komissio, tuomio 27.4.1995, Kok. 1995, s. II-1247, 46 ja 47 kohta).

68 Näin ollen on syytä tutkia, onko olemassa muita sellaisia seikkoja, joiden perusteella kantaja erottuu muista.

69 Tältä osin pitää paikkansa, että kantaja on ilmaissut halukkuutensa myydä Givenchyn tuotteita, joten se on niiden Givenchyn hyväksyttyjen jälleenmyyjien kilpailija, joita riidanalaisen päätöksen 85 artiklan 3 kohdan mukainen poikkeuslupa koskee. Ei myöskään voida sulkea pois sitä mahdollisuutta, että kantaja ei täytä Givenchyn valintaperusteita ja ettei se riidanalaisen päätöksen seurauksena voi enää hankkia Givenchyn tuotteita Euroopan yhteisössä suoraan Givenchylta, sen yksinedustajilta tai hyväksytyiltä jälleenmyyjiltä.

70 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kuitenkin katsoo, että nämä seikat eivät riitä yksilöimään kantajaa perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitetulla tavalla. Kantajan tilanne ei nimittäin poikkea muiden rinnakkaisilla markkinoilla toimivien lukuisten taloudellisten toimijoiden tilanteesta.

71 Kantaja ei myöskään ole näyttänyt toteen, ettei se riidanalaisen päätöksen vuoksi pystyisi käyttämään niitä Givenchyn tuotteiden hankintalähteitä, joita se on tähän mennessä laillisesti käyttänyt toimimalla aktiivisesti rinnakkaisilta markkinoilta hankitun ylellisyyskosmetiikan myynnissä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa tältä osin, että yhteisöjen tuomioistuin on samankaltaisessa tilanteessa katsonut, että tiettyjä valikoivia jakeluverkostoja koskevan ryhmäpoikkeuksen tehtävänä ei ole säännellä sellaisten kolmansien osapuolten toimintaa, jotka voivat toimia markkinoilla kuulumatta kyseiseen jakelujärjestelmään (ks. em. asia Grand garage albigeois ym., 16—19 kohta ja asia C-309/94, Nissan France ym., tuomio 15.2.1996, s. I-677, 18 ja 19 kohta).

72 Copardis on sen itsensä ja tämän asian kantajan välisessä kansallisessa oikeudenkäynnissä pääasiallisena kanneperusteenaan esittänyt, että Kruidvat on rikkonut sopimatonta menettelyä elinkeinotoiminnassa koskevan Belgian lain 93 ja 94 pykä-

lää jo pelkästään sillä, että se on myynyt Givenchyn tuotteita olematta niiden hyväksytty jälleenmyyjä. Puolustuksekseen Kruidvat on vedonnut siihen, että Givenchyn jakelujärjestelmä on perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan vastainen ja että Copardisin kanne on siten täysin perusteeton. Vastauksessaan Copardis on väittänyt, että Givenchyn jakeluverkosto on perustamissopimuksen 85 artiklan mukaan laillinen.

73 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että vaikka kansallisen oikeusriidan ratkaisun ja riidanalaisen päätöksen pätevyyden välillä olisi tietty yhteys (ks. em. asia Cartier, tuomion 24 kohta), kansallisessa tuomioistuimessa vireillä oleva asia koskee pääasiallisesti vilpillistä kilpailua koskevan Belgian lain soveltamista. Kyseinen oikeusriita ei perustu siihen, ettei Givenchy olisi hyväksynyt Kruidvatia jakeluverkostoonsa, johon pääsyä kantaja ei ole edes koskaan pyytänyt, eikä siinä myöskään vaadita vahingonkorvausta perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan väitetyn rikkomisen perusteella.

74 Koska riidanalaisen päätöksen seurauksena on se, ettei kantaja voi kyseisessä kansallisessa oikeudenkäynnissä käyttää oikeuttaan vedota puolustuksekseen siihen, että vastapuoli on rikkonut perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa, riidanalainen päätös koskee kantajan mukaan sitä erikseen, koska sen on riitautettava päätöksen pätevyys ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, jotta se voisi kansallisessa tuomioistuimessa vedota päätöksen todettuun pätemättömyyteen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo kuitenkin, ettei kantaja voi väittää, että se voitaisiin perustamissopimuksen 173 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla riittävästi erottaa muista yksinomaan sen vuoksi, että riidanalaisen päätöksen pätevyys vaikuttaa kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan oikeusriidan ratkaisuun, koska kaikilla hajuvesien jälleenmyyjillä voi olla intressi saattaa Givenchyn jakelujärjestelmän laillisuus kansallisen tuomioistuimen tutkittavaksi. Lisäksi

on todettava, että se, että tällainen oikeudenkäynti oli vireillä riidanalaisen päätöksen tekemisajankohtana, johtui pelkästä sattumasta. Jos Copardis olisi nostanut kanteensa kansallisessa tuomioistuimessa vasta sen jälkeen, kun perustamissopimuksen 173 artiklan viidennessä kohdassa määrätty kahden kuukauden määräaika olisi kulunut umpeen, kantaja ei olisi voinut vedota siihen, että kanteen vireillepanon jälkeen riidanalainen päätös koskisi sitä erikseen sen vuoksi, että kansallinen oikeudenkäynti on vireillä. Näissä olosuhteissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, ettei kantaja erotu muista perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitetulla tavalla pelkästään kansallisen oikeudenkäynnin ja riidanalaisen päätöksen pätevyyden välisen epäsuoran yhteyden perusteella.

75 Lisäksi vaikka riidanalaisen päätöksen pätevyys saattaa vaikuttaa kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan oikeusriidan ratkaisuun, kansallinen tuomioistuin voi tarpeelliseksi katsoessaan käyttää perustamissopimuksen 177 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan mukaista ennakkoratkaisumenettelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksen riidanalaisen päätöksen pätevyydestä ja tulkinnasta. Tästä syystä ei voida hyväksyä Kruidvatin väitettä siitä, että tämä menettely ei takaisi sille riittävää oikeussuojaa.

76 Ei ole esitetty oikeudellisesti riittävää näyttöä siitä, että Givenchy tai Copardis olisi antanut Bellucolle luvan lähettää 17.7.1992 päivätyn kirjeen, johon ei ole kirjallisessa käsittelyssä vedottu mutta jonka Kruidvat on esittänyt myöhemmin vastauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin. Tätä kirjettä ei myöskään voida pitää vastauksena Kruidvatin pyyntöön päästä Givenchyn jakeluverkostoon. Näin ollen kirjeellä ei ole merkitystä arvioitaessa tämän kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä.

77 Edellä esitetyn perusteella on todettava, ettei riidanalainen päätös koske Kruidvatia erikseen.

78 Tästä seuraa, että kanne on jätettävä tutkimatta ilman, että olisi tarpeen tutkia, koskeeko päätös Kruidvatia suoraan.

Oikeudenkäyntikulut

79 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan kolmannen alakohdan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi määrätä, että muun väliintulijan kuin jäsenvaltion tai yhteisöjen toimielimen on vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan.

80 Koska kantaja on hävinnyt vaatimuksensa, se on velvoitettava korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut. Samoin kantaja velvoitetaan korvaamaan väliintulijana osallistuneen Givenchyn, jolle riidanalainen päätös on osoitettu, oikeudenkäyntikulut.

81 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että väliintulijoina oikeudenkäyntiin osallistuneiden kahden yhdistyksen Colipan ja FEPD:n intressi tämän oikeusriidan ratkaisuun ei ole yhtä välitön kuin Givenchyn. Koska kysymys on asiasta, jossa nämä kaksi väliintulijaa ovat esittäneet yleisiä huomioita jäsentensä intressissä lisäämättä ratkaisevia tekijöitä komission perusteluihin, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan viimeisen alakohdan asianmukainen soveltaminen edellyttää, että ne on velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(laajennettu toinen jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Kannetta ei oteta tutkittavaksi.

2) Kantaja velvoitetaan korvaamaan komission ja väliintulijana oikeudenkäyntiin osallistuneen Parfums Givenchy SA:n oikeudenkäyntikulut sekä vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

3) Muut väliintulijat, Comité de liaison des syndicats européens de l'industrie de la parfumerie et des cosmétiques ja Fédération européenne des parfumeurs détaillants, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Kirschner Vesterdorf Bellamy

Kalogeropoulos Potocki

Julistettiin Luxemburgissa 12 päivänä joulukuuta 1996.

H. Jung H. Kirschner

kirjaaja laajennetun toisen jaoston puheenjohtaja